

עין משפט
נר מצוה

זו א מיי פיי מהל ק"פ הלכה טו:
י"ב מיי פיד מהל ביאת מקדש הלכה י"ב פיו"ו מהל ק"פ הל' ח':
י"ח א מיי פיד מהל ביאת מקדש הל' יג':

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה גל דלאתריי ממחק כל הסדור:
(ב) שם ד"ה ונכנסו וכו' נרבי פסח ואפילו כהנים:

מוסף תוספות

א. תוס' ונחמ' גז. ד"ה ופנית מכת. דערולת ראייה יש לה תשלומין כל ז' ויום הבאת קרבנו טעון לינה ולא יותר.

רבינו חננאל

מרבא אל תאכלו ממנו נא דרמי ליה. בפרטיה קא ממעט לא תשחט על חמץ. ובכחלו אמרינן אפרך ואשנין מצוה דגופיה ערוף. הראשון טעון הלל באכילתו. דכתיב השיר יהיה לכם כליל התקדש חג. כלומר אין טעון הלל אלא בלילי חג, ופסח שני אינו נאכל בלילה מקודש לחג. זה הוה טעונין הלל (באכילתין) (נבשיתין) ונאכלין הפסח הראשון והשני על מצות ומוריים. ודחוקין את השבת. דייקנין מיה שבת אין אבל טומאה אין השני דרוחה. מתני' ולא כו' יהודה. דתניא דרוחה שבת ואינו דרוחה טומאה, מפני טומאה דחיתו מן הראשון יחזור בשני יעשו טעוניים לניה משמע שאינו טעון לינה אלא אותן לילה בלעד שאחר דרגלים אלאמא יום אחד הוא ותו לא וא"ת דהכא ממעט פסח [קטן] מלינה ומי גרע ממביא קרבנו בימות החול דטעון לינה יום א' ושםא כיון דתשלומין דראשון הוא לא צעי לינה אפילו יום אחד וא"ת דתנן (סוכה דף מנ:.) ההלל והשמחה שמונה א"כ ע"כ יצטרך לינה כל ז' משום שלמי שמחה דדוקא בשעת אמרינן באלו דברים (לעיל דף עא.) משמחו בכסות נקיה ויין יסן וי"ל ישמה בזהות ששחטו אתמול או בשלמי חצירו:
ב"ה היבא דקרינא ביה א"ל מחוץ למחנה כו'. וא"ת כיון דאין חילוק בין היכל לעזרה למאי הלכתא איכתיבי מן המחנה דמשמע מקאת מחנה וי"ל דעשה מיהא איכא בהיכל טפי בבעזרה דלא אישתרי מהיקשא אלא כרת:
למעוטי

בתנ"י הפסח שבא בטומאה לא יאכלו זבין חובות נדות ויולדות ואם אכלו פטורין וכו'. אוקימנא לה' יהושע דתאני פסח הבא בטומאה שאכלו ממנו זבין וחובות נדות ויולדות. יכול יהו חייבין, ת"ל כל טהור אשר תאכל בשו'. נאכלין לטהורין חייבין עליו משום טומאת וכו'. בעי רב יוסף דחקו טמאי מתים ונכנסו להיכל בפסח הבא בטומאה מהו, מדאשתרי טומאת עזרה אשתרי נמי טומאת היכל כו'. ופשיטא רבא בלישנא קמא דלא אשתרי ובלישנא בתרא משמע דאשתרי. בעי רב יוסף דחקו טמאי מתים ונכנסו באימורי פסח והן חלבי פסח [וחבא] בטומאה מהו.

צה:

פסח שני אין טעון ל"ינה. תימנה לרשב"א אלאי אינטריך הא לא מרבינן מכלל חקת הפסח מלואה שאינה על גופו:
טעון ל"ינה. פ"י יום א' וילך יום שני וקשה דבלולב וערבה (סוכה דף מו.) משמע דטעון לינה כל ז' דקאמר כשם ששענת

ימיו החג טעונין קרבן שיר וזכרה ולינה מאי ברכה לאו זמן לא ברכת המזון ותפלה ה"נ מסתברא דאי קרבנ ולינה ניחא ליה שיהיו כל שבעה י"ל דהוה מזי למימר ולטעמך לינה כל ז' מי איכא וכמו שמסיק אומן דאי לא בריך יומא קמא זמן יבנה שאר ימים ה"נ נפרש גבי לינה אס לא לן יום ראשון ילין שאר ימים^א ולעולם אין טעון לינה רק יום א' ובפ' דס חטאת (נחמס דף יז: ט) נמי דקאמר ר' טרפון ואס ביטל צו בתחלת הרגל יבטל צו כל הרגל ומפרש בגמרא אמר רבי ינאח דאמר קרא ופנית בצקך עשאן הכמז כולן צקר א' היינו דלאנידי כולן זה צוה כמו צקר א' שאס לא לן אחמול ילין היום והדר ופנית בצקר וע"כ כן הוא דאי לינה כל ז' אס כן מאי קאמר שמיני רגל בפני ענמו לגבי לינה הלא כל שאר ימים שלפניו נמי טעונין לינה אלא ודאי יום ראשון ושמיני טעונין לינה ולא יותר וכן משמע בספרי בפרשת כל הצבור והלכת לאהליך מלמד שטעונין לינה פ"י כל ג' רגלים מנין לרבות עופות ומנחות יין ולבונה ועלים ת"ל ופנית בצקר כל פנות שאחיה פונה לא יהא אלא מצקר ואילך ר' יהודה למה יוכל יהא [פסח קטן טעון לינה ת"ל ועשית פסח כו' ותכמים אומרים הרי הס כעלים וכלבונה שטעוניים לינה משמע שאינו טעון לינה אלא אותן לילה בלעד שאחר דרגלים אלאמא יום אחד הוא ותו לא וא"ת דהכא ממעט פסח [קטן] מלינה ומי גרע ממביא קרבנו בימות החול דטעון לינה יום א' ושםא כיון דתשלומין דראשון הוא לא צעי לינה אפילו יום אחד וא"ת דתנן (סוכה דף מנ:.) ההלל והשמחה שמונה א"כ ע"כ יצטרך לינה כל ז' משום שלמי שמחה דדוקא בשעת אמרינן באלו דברים (לעיל דף עא.) משמחו בכסות נקיה ויין יסן וי"ל ישמה בזהות ששחטו אתמול או בשלמי חצירו:
ב"ה היבא דקרינא ביה א"ל מחוץ למחנה כו'. וא"ת כיון דאין חילוק בין היכל לעזרה למאי הלכתא איכתיבי מן המחנה דמשמע מקאת מחנה וי"ל דעשה מיהא איכא בהיכל טפי בבעזרה דלא אישתרי מהיקשא אלא כרת:
למעוטי

ראישתרי אישתרי מאי דלא ויישלחו מן המחנה אפילו מקצת מחנה^ב איכא דאמרי אמר רבא אמר קרא וישלחו מן המחנה אל מחוץ למחנה תשלחום כל היבא דקרינן ביה אל מחוץ למחנה תשלחום קרינן ביה וישלחו מן המחנה בעי רב יוסף דחקו טמאי מתים ואכלו אימורי פסח הבא בטומאה מהו

וישלחו מן המחנה. עזרה כך קבל רבי. ונ"ל דאיפכא גרסי' לה כל היבא דקרינא אל מחוץ למחנה שצריך להוסיאס לגמרי אף מן העזרה קרינא ציה מן המחנה היכל וכל היבא דלא

מי שהיה פרק תשיעי פסחים

מאי קא מרבי אל תאכלו ממנו נא. דחייב בפסח שני: **לא תשחט על חמץ.** דמותר לשוחטו על חמץ כדתנן [ע"א] מלוא וחמץ עמו בזית אע"ג דכבר מייעט ליה מהשבתת שאור ובבל יראה הוה אמינא הני מילי שלא בשעת שחיטה אבל בשעת שחיטה לא להכי אינטריך למעוטי מלא תשחט: **השיר יהיה לכם.** ציוס שחגאלו מן הגלות: **כליל הסקדש חג.** כמו שאחם נוהגים לשורר כליל התקדש חג ואין לך לילי חג להטעין שירה חוץ מלילי פסחים על אכילתו: **לינה המקודש לחג.** כגון פסח ראשון: **שאין מקודש לחג.** כגון ליל אכילת פסח שני שאינו י"ט: **לינה.** דפסח שני מייעט אבל יום שהוא זמן עשייתו לא מייעט והרי הוא כפסח ראשון שטעון הלל בשעת שחיטתו כדאמרן בתמיד נשחט (לעיל דף סד.) ולקמן (דף קי.) אמרינן נביאים שביניהן מקנו להס שיהו אומרים על כל פרק ופרק וכל דבר חדוש: **אפשר כו'.** דכיון דדבר מלוא הוא טעון הלל: **נוטלין אס לולבין.** אגראא נסבא דברייתא היא הכי בפרק בתרא (סע:) **ל"י (א).** דליתרבי מכלליה דמלוא ומוריים: **דוזה אס השבט.** דבשני כתיב ציה במועדו למ"ד י קרבן ה' לא הקריב במועדים בשני (לעיל דף גז:.) **יחזור ועשה בטומאה טעון.** אלא מוטב דיהא לגמרי: **טעון לינה.** לילה הראשון ילין בירושלים מיכן ואילך רשאי לדור חוץ לחומה בתוך התחום והיינו לאהליך להאס שחון לחומה ולא לבימו ממנש דהא י"ט הוא ועוד דקא צעי לאיתמי עולת ראיה: **הנאכל לששה.** שאוכלין עליו מלות ששה ימים ולישנא דקרא נקט וקרא לדרשא אחא ללמד על ימות הפסח שהן רשות באכילת מלוא חוץ מלילה הראשון בפרק בתרא (דף קכ:.) **טעון לינה.** לילה אחד בתוך העיר: **בתנ"י לא יאכלו ממנו זבין.** דגבי טמא ננפש כתיב איש איש נדחה ואין ליצור נדחין אבל גבי זיבה אף ליצור נדחין בפרק אלו דברים (לעיל דף קט:.) **ואס אכלו פטורין מכרת.** דאזכול קדשים בטומאה כדיליף דברייתא בגמרא אבל מביאת מקדש לא פטריהו רחמנא: ורבי **אליעזר פוטרי.** אף מכרת דביאת מקדש וטעמא יליף בגמרא: **גב' וישלחו מן המחנה כו'. ות"ק** לא דריש להכי דכלוהו אינטריכו כדאמרין באלו דברים (סע) לחלקם למחנותיהם: **ונכנסו להיכל.** מקום שלא הותרו שם דאין שם כרכי פסח (ס) ואלו כהנים אסורין ליכנס לשם אלא לצורך משום דכתיב(ס) אל יבא בכל עת זה שניכנס בטומאה יכול יתחייב על ביאת מקדש בטומאה: **אפילו מקלס מחנה.** אע"פ שאין משתלחין מכל מחנה שכינה שהרי מותרין בעזרה טמאי מתים בפסח הבא בטומאה משתלחין מיהא ממקאתו מן ההיכל: **איכא דאמרי כו'.** ורבא לקולא פשט דאין חייבין על ביאת מקדש דהיכל: **אל מחוץ למחנה פשלחום.** היינו היכל כדסמין ליה אשר אני שוכן בתוכס:

להס דכתיבי טמא נפש, אבל לא זיבה ולרעת (מנחות צה:.)

מסורת הש"ס

(א) [עפרין י"ג.] (ב) [לקמן קח"א.] (ג) יומא דף נא, (ד) ס"א אמר מה, (ה) סוכה דף מו, (ו) לעיל דף סו. כריתות דף י. בטרות דף לג, (ז) [מנחות כה: ע"ש.] (ח) לעיל דף סו: [מנחות נ"ה:] (ט) [זבין ומזריקין כ"ג:] (י) [ועי' מוספות יומא נא. ד"ה דוהא:] (יא) [נבמדבר טו, ג] [סע:] (יב) [ויקרא טו, ג] [ושם יז.]

תורה אור השלם

1. אל תאכלו ממנו נא ובשל מבשל בפנים כי אם צלי איש ראשו על קרציו ועל קרבו.
שמות יב ט
2. לא תשחט על חמץ דם ובהי ולא יליך לבקר ובה חג הפסח.
שמות לד כה
3. השיר יהיה לכם כליל התקדש חג ושמחתו לכב בדולח' ברחילי לבוא בדר ין אל צור ישראל:
שמות יב כט
4. ובשלת וזבחת בקומץ אשר יצחק כי אלהיך בו ופנית בבקר וזלבתך לאהליך:
דברים טו ז
5. ששת ימים תאכל מצות וזבית השביעי עצרת לך אלהיך לא תעשה מלאכה:
דברים טו ח
6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

1. ויבשרו ויבשרו כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
2. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
3. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
4. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

-----

6. והבשר אשר יגע בכל טמא לא יאכל באש ישרק והבשר כל טהור יאכל בשר:
ויקרא יז יט
7. והנפש אשר תאכל בשר מבזה השלמים אשר לך וטמאתו עליו ונבחרה הנפש ההוא מציפה:
ויקרא יז כ
8. צו את בני ישראל וישלחו מן המחנה כל צרוע וכל זב טמא נפש:
דברים יב ב
9. מזבך עד נקבה תשלחו אל מחוץ למחנה תשלחום ולא יטמאו את מותריהם אשר אגי שכן בתוכם:
במדבר ג ג

